

Mededelingenblad Heemkundekring Son en Breugel

Jaargang 43 -----mei 2017

PUBLIEKSWANDELING IVN EN HEEMKUNDEKRING SON EN BREUGEL

Op zondag 23 april jl, wandelden we voor zesde keer samen met gidsen van zowel het IVN als de Heemkundekring door de Kanaalstraat en omgeving.

Deze gezamenlijke wandeling is van oorsprong een initiatief van wijlen John Carp en we kiezen steeds in goed overleg een ander deel van Son en Breugel.

Vanaf de zwaaiком in het kanaal waar vroeger de Eindhovense Betoncentrale, later Rijkswaterstaat en sinds enkele jaren 'de Sonse Jachthaven' is gevestigd wandelden we met in totaal zo'n 35 personen in drie groepen richting Kanaalstraat. Naast een uitleg over alles wat groeit en bloeit aan de waterkant werd verteld over de aanleg van het kanaal en over de bedrijvigheid die daarna ontstond.

Ook werd duidelijk dat het gebouwtje waarvan enkelen dachten dat het een kadaverhuisje was slechts gebouwd was als opslagplaats voor brugonderdelen.

slachtoffers en 3 woonhuizen en 12 boerderijen zijn afgebrand.

We wandelden door tot aan de duiker waar de Dommel door 5 doorstroomopeningen van elk 4,2 meter breed en 2,45 meter hoog onder het kanaal doorstroomt. De geschiedenis van en de verhalen rondom de bouw van deze duiker waren interessant om te horen.

De gidsen van het IVN vertelden ook hier weer over de begroeiing en maakten ons o.a. attent op de bloeiwijze van de eik.

Terug bij 'de Sonse Jachthaven' maakten velen nog gebruik van de mogelijkheid om onder het genot van een drankje nog even gezellig na te praten.

Al met al een mooie wandeling die voor iedereen goed te doen was en waarbij de combinatie van natuur en geschiedenis de deelnemers weer prima is bevallen.

De vraag waar we volgend jaar gaan wandelen werd al enkele malen gesteld maar kon nog niet worden beantwoord.

Dat de brug bij de Kanaalstraat oorspronkelijk een draaibrug met middenpijler was omdat die het gewicht van de stoomtram moest kunnen dragen wisten slechts weinigen maar toen het ging over de bewoners en bedrijven van de Kanaalstraat tot aan de Driehoek, tot aan 1947 "wijk C", wisten veel deelnemers de verhalen van de gidsen aan te vullen.

Het verschil tussen een Haagbeuk en een Beukenhaag en de planten en bomen langs de Herpenbeek waren weer het terrein van het IVN.

Via het vrieshuisje dat nog tot 2001 in gebruik was kwamen we bij de boerderij aan Driehoek 3 waar de kogelgaten in de muur duidelijk maken dat in dit gebied bij de bevrijding op 17 september 1944 maar ook toen de Duitsers op 19 september terugkwamen flink is gevochten. Er vielen in die dagen 3 burger-

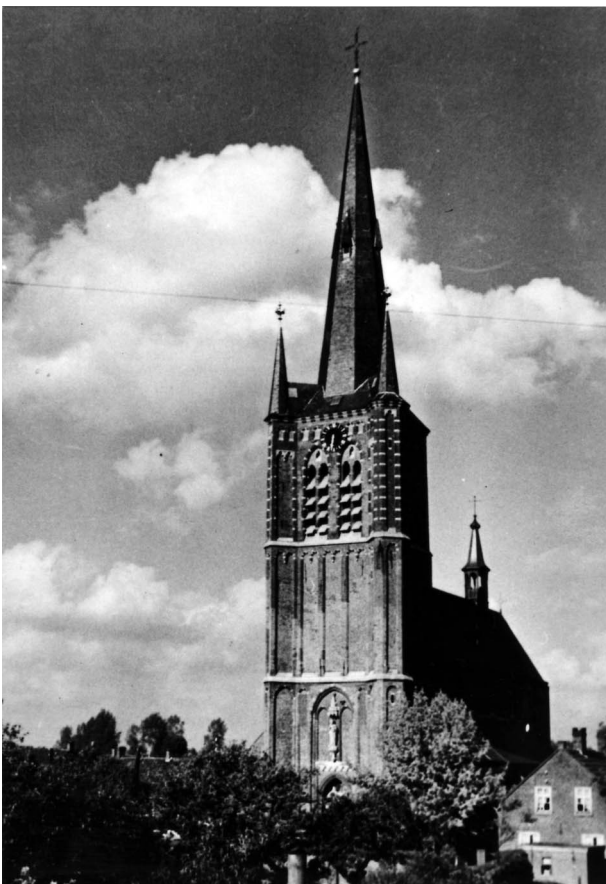
REGIONALE TORENDAG IN PEELLAND

OP ZONDAG, 21 MEI 2017 DOET DE HEEMKUNDEKRING MEE AAN DE REGIONALE TORENDAG (www.kerkenindepeel.nl). DE TOEGANG IS GRATIS.

Vooraf een stukje geschiedenis over de kerk en de toren. De vroegste schriftelijke vermelding van een nederzetting Son is te vinden in een pauselijke brief uit 1107. Het gaat om een oorkonde waarin paus Paschalis II de benedictijner abdij van Sint Truiden bevestigt in haar bezittingen en rechten, waaronder het altare de Sunna.(Son). Ook Woensel en Alem (België) worden in diezelfde oorkonde vernoemd. Vanwege de uitgestrektheid van de bezittingen van de abdij van St Truiden, werden zij in kleinere gebieden opgedeeld. Zo werd de kerk van Son met een aantal kerken uit de omgeving beheerd vanuit een dependance in Alem(België) In de dertiende eeuw kwam de kerk onder het beheer van het kapittel van Kortessem (België)

We weten niet wat we ons moeten voorstellen van dat altare de Sunna. Het is bijzonder jammer dat er bij de sloop van de in 1959 afgebrande gotische kerk geen archeologisch grondonderzoek is gedaan. Misschien was er dan ontdekt dat de eerste kerk van Son een romaans stenen kerkje is geweest. Vergelijkbaar met het boterkerkje van Oirschot.

In een brief van 12 augustus 1445 gaf hertog Filips de Goede toestemming voor het bouwen van een nieuwe kerk in Son. Hoelang het bouwen ervan heeft geduurd weet men niet, maar de kerk is omstreeks 1450 in gebruik genomen. De toren is er later, rond 1526 aangebouwd. Kennelijk had men geen geldgebrek, want het is een bijzonder mooie toren geworden. Het metselwerk is verfraaid door het gebruik van verschillende steensoorten.

Tussen 13.00 en 16.00 uur kunt u de toren beklimmen aan het Kerkplein 5 te Son. De beiaardier die in de toren aanwezig is geeft daar uitleg over de beiaard. Gidsen van de Heemkundekring kunnen u informeren over de geschiedenis van de toren. Tevens kunt bij de gidsen een beschrijving krijgen voor een wandelroute door het achter de toren gelegen Vroonhovenpark.

Ook de door afbraak bedreigde St.-Petrus' Bandenkerk is open voor bezichtiging. Met een PowerPoint presentatie krijgt u uitleg over het interieur van de kerk daarna kunt u een wandeling door de kerk maken.

In Breugel is, ook van 13.00 tot 16.00 uur, de St.-Genovevakerk open voor bezichtiging. Adres: Sint Genovevastraat 14. Ook de St.-Genovevakerk in Breugel is een rijksmonument. De kerk is gebouwd in de 15e eeuw. Hij is een voorbeeld van Kempische gotiek: Er is veel baksteen gebruikt en weinig natuursteen. De toren had oorspronkelijk een hogere spits. Nadat die tijdens een storm op 9 november 1800 op het dak van het schip stortte is hij vervangen door een lagere. De dwarsbeuken zijn in het eerste kwartaal van de 16e eeuw aangebracht. In 1822 werden ze wegens de slechte toestand waarin ze verkeerden afgebroken, maar bij de restauratie van 1960 weer aangebouwd. De ingang van de kerk is versierd met een korfboog met daar boven een venster omlijst door twee spitsbogen. Rondom heeft de kerk onder de dakvoet een mooie versiering, een fries bestaande uit keperboogjes. In de zijmuur van het schip aan de noordzijde heeft, gezien de afwijkend steenmaten, zeer waarschijnlijk een deur gezeten die later dichtgemetseld is. Om de dwarsbeuk heen lopend vinden we in de hoek bij het begin van het koor de ingang naar de sacristie. Op de 'kop' van het koor had men in 1890 een ingang gemaakt, die in 1960 weer dichtgemetseld werd. Aan het eind van de zuidelijke muur, dicht bij de toren, bevond zich in vroeger tijd een ingangsportaal met trapgevel; waarschijnlijk was het oorspronkelijk de toegang tot de doopvont die achterin de kerk stond.

De organist Piet Pijnacker is aanwezig om uitleg te geven over het beroemde Vollebregtorgel. Het orgel mag door u worden bespeeld, een unieke kans vooral voor kinderen! Tevens krijgt u een rondleiding door de kerk met uitleg van de gidsen. De toren van de St.-Genovevakerk is ook te beklimmen. De kerk staat aan de St.-Genovevastraat 14.

Een andere mogelijkheid is dat u op de fiets stapt en de kerk of toren in een van de omringende dorpen bezoekt. Dit jaar is voor de eerste keer de Knoptoren in Sint-Oedenrode open voor bezichtiging en beklimming.

De kerk van Mariahout kan ook bezichtigd worden. Er kan daar een wandeling gemaakt worden door het processiepark met oorlogsgraven.

Om 15.00 uur is er een Mariaviering bij de grot.

**UITNODIGINGVOOR EEN FIETSTOCHT
GEORGANISEERD DOOR DE HEEMKUNDEKRING
SON EN BREUGEL OP DONDERDAG 25 MEI**

Heemkundekring Son en Breugel organiseert op Hemelvaartsdag (donderdag 25 mei) een fietstocht van ongeveer 30 kilometer. De tocht gaat over mooie - en voor een klein deel onbekende - fietspaden en wegen. Onderweg zal af en toe de aandacht gevestigd worden op heemkundig interessante plekjes. Houd er wel rekening mee dat sommige paden niet bestraat zijn!

Deelnemers kunnen zich inschrijven tussen 13.00 en 14.00 uur in het Oude Raadhuisje, Markt 1, Son (tegenover café De Zwaan). De tocht is gratis voor leden van de Heemkundekring; niet-leden betalen € 2 maar krijgen daarvoor wel een consumptiebon, te besteden in Den Bauw in Breugel aan het einde van de tocht.

**VERSLAG VAN DE LEZING OVER BISSCHOP
BEKKERS DOOR WIM VAN KREIJ**

Dat bisschop Bekkers vijftig jaar na zijn overlijden nog niet vergeten is, bewijst de belangstelling van velen voor deze lezing.

Aan de hand van foto's, film- en televisiefragmenten doorliep de heer Van Kreij het leven van deze Rooijse jongen, de oudste van elf kinderen in het gezin. Hij belichtte vooral zijn bisschopsperiode in het kader van de roerige zestiger jaren van de 20^e eeuw.

Moeilijk was het even toen de computer vast liep op de filmpjes en het geluid. Pas nadat de derde laptop was aangevoerd (de ónze!) werkte alles weer.

Lief en geduldig publiek als we waren, accepteerden we de vervroegde pauze en de vertraging. Het was het waard. De spreker schetste een voortreffelijk beeld van de mens Marinus Bekkers. We zagen onder meer foto's van zijn vroegste jeugd, zijn studiejaren, zijn loopbaan, zijn deelname aan het Tweede Vaticaans Concilie. We zagen en hoorden de beroemde televisieuitzending van 1963, evenals zijn gesprek in de stoel bij Mies Bouwman kort voor zijn dood, en zijn begrafenis in Sint-Oedenrode. Het riep herinneringen op.

Het was een mooie lezing, en die'pech, ach dat kan iedereen wel eens overkomen. Geen probleem.

**AANKONDIGING VAN ACTIVITEITEN IN HET
SEIZOEN 2017 ZODAT U DEZE ALVAST IN UW
AGENDA KUNT OPNEMEN**

Woensdag 20 september 2017

Henk Roosenboom; *Een niet zo gouden eeuw*

Dinsdag 24 oktober 2017

Sjors van de Greef/Dirk Paagman: *Romeinen in het Groene Woud*

Woensdag 13 december 2017: nog niet bekend

Alle lezingen worden gegeven in de zaal van 'De Zwaan'
(Wijzigingen voorbehouden)

SCHENKINGEN VAN

Dhr. J van den Hurk: documentatie over de verkennerij.
Mw. M van Tits: bidprentjes.

Hartelijk dank voor de aanvulling van onze werzameling.

HET BESTUUR VAN DE KRING BESTAAT UIT:

- Voorzitter:** Dhr. J.C. den Uijl
Walcherenlaan 13, 5691 ZV Son
Tel. 0499-473160
- Secretaris:** Dhr. F.H.A. Wilbrink
Zeelandlaan 1, 5691 KM Son
Tel. 0499-473049
- Penningmeester:** Dhr. C. Verdonschot
Schorpioenlaan 3, 5694 VA Breugel
Tel. 0499-475680
- Archeologie:** Dhr. B. van Gils
Onrooi 13, 5283 PA Boxtel
Tel. 0499-476428
- Lezingen
en excursies:** Dhr. Thom van Dommelen
Amerikalaan 24, 5691 KD Son
Tel. 0499-473310
- Mw. J. Dijsselbloem-Visser
Rijnlaan 23, 5691 JG Son
Tel. 0499-473331
- Dhr. D.S. van Hattum
Aziëlaan 40, 5691 LC Son
Tel. 0499-471008
- Dhr. J.B.M. de Vries
Leeuwenbeklaan 1, 5691 WT Son
Tel. 0499-472546

WERKGROEPEN in het Oude Raadhuis:

- De werkgroepen houden zich bezig met:**
- Ontsluiting van archiefstukken,
 - Documentatie,
 - Genealogie,
 - Foto's, bidprentjes en familieberichten,
 - Het project 'Kadastrale Atlas',
 - Archeologie,
 - Monumenten.

Tijden:

- Op de maandagen van 9.00-16.00 uur.
- Op de maandagavonden van 19.30-21.30 uur.
- Op de donderdagmiddagen van 14.00-16.00 uur.
- Op de donderdagavonden van 19.30-21.30 uur.

Coördinator: mw. J. Dijsselbloem-Visser
Tijdens bovengenoemde uren zijn we bereikbaar onder telefoonnummer 0499-323359.

Openingstijd Heemkamer voor publiek:

Iedere maandag van 9.00-16.00 uur is de heemkamer in het Oude Raadhuis, Markt 1 Son, open voor belangstellenden. De bibliotheek, de documentatie en de fotocollectie zijn ter inzage. Voor stamboomonderzoekers is er veel informatie beschikbaar.

Er wordt niets uitgeleend!!

Verspreiding publicaties:

Coördinator: mw. J. Verdonschot-Brewel
Schorpioenlaan 3, 5694 VA Breugel
Tel. 0499-475680

Inlichtingen over het werk van de Kring kunt u krijgen bij alle bovengenoemde personen. Indien u op enig gebied actief wenst mee te doen bent u van harte welkom.

Ons adres is: Markt 1, 5691 AR Son.

Ons Internet adres is:

<http://hkksonenbreugel.nl>

Ons e-mail adres is:

heemkunde@hkksonenbreugel.nl

Zoekt u foto's, ga dan naar onze website en klik links op de knop 'FOTOCOLLECTIES'.

U kunt zich als lid opgeven bij de secretaris.

De contributie is € 21,- per jaar, hierin zijn begrepen:

- Lidmaatschap
- Tijdschrift '**Heem Son en Breugel**'
- Mededelingenblad
- Lezingen en organisatie excursie

Contributie verdere gezinsleden: € 12,- p/jr.

U kunt zich via de Kring abonneren op het tijdschrift '**In Brabant**' voor het gereduceerde tarief van € 20,- p/jr.

Ons rekeningnummer bij de ING bank is:

NL26 INGB 0004 0760 74

t.n.v. Heemkundekring Son en Breugel

ISSN 2405-8777